

Anbi-verantwoording Stichting Chain Foundation - verslag 2024

Stichting Chain Foundation – *Cultural heritage activities and institutes network*.

Fiscaal nummer-VAT: NL852374902B01

Contactgegevens

Vincent van Goghstraat 102,

1072 KW Amsterdam,

Nederland

IBAN: NL10 TRIO 2024 2918 21

foundation@chain.eu

Websites en activiteiten

<https://chain.eu>

<https://compreu.eu>

<https://europeantrainingproviders.eu>

<https://ilfas.eu>

<https://poetryprintingproject.eu>

<https://bordersinthemind.eu>

<https://chainonbike.eu>

Bestuur

Fokko Willem Paul Dijkstra, voorzitter

Ana Cristina Gonzalez da Silva Baptista, secretaris

Fahri Mintes, penningmeester

Beleidsplan

De stichting beoogt het bevorderen van educatieve activiteiten rond Europees cultureel erfgoed in meest brede zin. Meer specifiek is de stichting de rechtspersoon waaronder nascholing- cursussen voor leraren worden aangeboden en verzorgd in het kader van het Erasmus+ staff mobility (KA-I) van de Europese Unie. Dit scholingsprogramma zal worden gecontinueerd en uitgebreid.

Activiteiten

In het jaar 2024 zijn de volgende cursussen uitgevoerd. Het aantal cursussen is lager dan in voorgaande jaren. Dit heeft deels te maken met de late naweeën van de corona epidemie. De aanmeldingen waren aanzienlijk lager dan gebruikelijk. Scholen in de meeste landen hadden andere zaken op te lossen.

- In search of the Sunset: the Azores
- Las otras orillas (The other shores)

Daarnaast werd doorgewerkt aan de voorbereiding van enkele andere cursus-programma's

- *Bridging Heritage – from Krakow to Wrocław*. Deze cursus is voorbereid via een fietstocht door Polen door het betreffend gebied. Delen van het programma zullen ook per fiets uitgevoerd worden, gekoppeld aan het project '*Chain on Bike*'. Het programma is klaar en veel materiaal is gemaakt. Als gevolg van ziekte van een der lokale 'organisators' zal de cursus pas in 2025 werkelijk worden aangeboden. Als gevolg van belangstelling uit een nader deel van Polen (Łódź) wordt het programma mogelijk aangepast: van Wrocław naar Łódź.
- *Greek Theatre - a mirror*: een cursus die is voortgekomen uit het *Borders in the Mind* project. Als in voorgaande jaren trok deze cursus te weinig deelnemers; in het komende jaar zal over de opzet en aantrekkelijkheid verder worden nagedacht. De actualiteit van het programma staat, gezien de hedendaagse geopolitieke ontwikkelingen, buiten kijf.

Overige activiteiten

- Naast en in verband met het cursusprogramma blijft de stichting een centrale rol spelen in het opzetten van samenwerking tussen Europese cursus-aanbieders (EATP - European Association of Training Providers).
- In 2023 is ook verder door gewerkt aan een systematisering van het resultaat van meer dan 20 jaar materiaalontwikkeling door organisatoren en deelnemers. Hiertoe is de website verbeterd en gestroomlijnd. Doel hiervan is de betere toegankelijkheid van het materiaal. Hierbij past het initiatief om de functionaliteit van de chain website bruikbaar te maken voor met chain verbonden, maar daarvan onafhankelijke Erasmus Key Action 2 projecten.
- Mogelijk zal de chain foundation de komende tijd ook een meer actieve rol spelen in ILFAS (International League of Fine Art Schools – de voorzitter van chain is secretaris binnen Ilfas) – binnen deze stichting wordt gewerkt aan een museum waarin Europese en Aziatische (beeldende) kunst elkaar ontmoeten: WE Museum West-East Museum – <http://wemuseum.eu>). De bijdrage van chain kan bestaan in het aanbieden van cursussen of cursusedagen binnen een breder programma.

Evaluatie

Vanaf begin 2022 wordt iedere cursus geëvalueerd via een eigen, on-line en anoniem instrument. De uitkomsten hiervan zijn publiek. De uitkomsten over 2024 zijn weer overweldigend positief (vrijwel alle cursussen krijgen een bijna maximale score). (<https://chain.eu> > courses > course evaluations)

Erasmus+ algemeen

Het jaar 2020 was het laatste jaar van de periode met de nieuwe Erasmus+ structuur. De problematiek rond de kwaliteitsbewaking van de cursussen is nog steeds niet opgelost. Dit is zeker ook een aandachtspunt van de instanties die binnen de Europese Commissie verantwoordelijk zijn voor dit programma. Men heeft in dit verband de *European Association of Training Providers* (EATP) - waarvan chain het secretariaat voert - als gesprekspartner aanvaard.

In de nieuwe programma-structuur is de mogelijkheid van *accreditatie* ingevoerd: een school of overkoepelende instelling kan voor een volledige budgetperiode (7 jaar) een dergelijke status krijgen. De aanvraag van subsidies voor cursussen wordt dan een formaliteit. Feitelijk komt dit erop neer dat dergelijke instellingen een soort onderaannemer van een nationaal agentschap worden. Al valt hier wel iets voor te zeggen, een probleem is dat de subsidieverlening hiermee meer en meer verwijderd raakt van de individuele leraar en het daarmee samenhangende '*ownership*'.

Hier komt bij dat:

- Het (algemene) cursus-aanbod zeer sterk is uitgebreid en onderdeel wordt van een marketing-geladen ondernemerscultuur. De optimistische verwachtingen rond de kwaliteitsopbrengst van dergelijk vrij ondernemerschap beginnen – terecht – meer en meer ter discussie te staan.
- De centrale catalogus – de '*Gateway*' verbonden met '*E-twinning*s' – meer en meer ingewikkeld en minder en minder toegankelijk lijkt te worden.

Positieve ontwikkeling is dat aan het einde van 2023 de technische catalogus-problemen lijkt te zijn opgelost. Als lid van de 'focus-groep' heeft chain hier mogelijk een rol in gespeeld. Providers, zoals chain, kunnen weer cursussen invoeren. Een groot probleem blijft het vrijwel eindeloze aanbod van cursussen.

Vanzelfsprekend is het voor providers, zoals chain, van cruciaal belang om structurele banden met boven beschreven geaccrediteerde instellingen te onderhouden. Dit lijkt redelijk te lukken.

Een meer recente, en mogelijk zeer negatieve ontwikkeling, is het plan van de Europese Commissie om, halverwege de budgetperiode '20-'27,

1. de besteding van een KA-1 subsidie alleen toe te staan indien deze cursus plaatsvindt in het land waarin de aanbieder formeel gevestigd is.
2. slechts 3 deelnemers vanuit de dezelfde instelling of 10 deelnemers vanuit de

dezelfde 'geaccrediteerde' organisatie per cursus toe te staan.

Deze maatregelen beogen vermoedelijk de hierboven aangeduide wildgroei aan commerciële aanbieders tegen te gaan en, daarnaast, het uitbundige reizen naar aantrekkelijke, maar inhoudelijk niet-relevante cursus-locaties wat te beperken. Met name de eerste maatregel (1) kan zeer negatief uitpakken voor het chain programma, aangezien de cursussen altijd plaatsvinden rond het cultureel erfgoed van de betrokken locatie.

Binnen zowel Chain als de EATP wordt momenteel nagedacht over mogelijk oplossingen en een eventuele lobby-campagne.

Nieuw aanbod

Als reeds vermeld in het beleidsplan is in de loop van 2023 en 2024 gewerkt aan enkele nieuwe programma's. Daarnaast vindt de belangrijke ontwikkeling plaats dat cursusprogramma's steeds meer verzorgd worden door trainers van buiten het stichtingsbestuur. Met het oog op de structurele continuering van de Chain foundation is dit een cruciale ontwikkeling. Het blijkt nu dat dergelijke trainers ook met eigen, veelbelovende cursus-ideeën komen.

Toegankelijkheid chain database

Na ruim twintig jaar chain cursussen en gerelateerde projecten is een uitgebreide database aan materiaal opgebouwd. Dit materiaal is vanzelfsprekend cursus-georiënteerd en daardoor als geheel niet altijd eenvoudig toegankelijk.

Om deze reden is het afgelopen jaar, 2024, opnieuw veel werk gestopt in het beter toegankelijk en hanteerbaar maken van dit materiaal, mede op basis van relatief nieuwe technieken (met name ajax and jquery).

Deze ontwikkeling is gekoppeld aan een veel beter gebruik van de *open street map technologie*. Naast de chain website is een en ander gecombineerd met een aparte websites op de titel '*Comprehending Europe*' en het nieuwe '*Poetry Printing Project*', in samenwerking met het *Printing Art Museum* in Cyprus en enkele andere instellingen. De kaart-techniek is vanzelfsprekend bijzonder waardevol m.b.t. het fiets-project *Chain on Bike*.

Tenslotte is de chain site gecombineerd met een Mastodon account. Hier worden met enige regelmaat zogenaamd '*featured articles*' uit de database getoond.

In het algemeen past het bovenstaande in een bredere poging van de Chain Foundation om het gebruik van niet-commerciële, open-source en 'gedecentraliseerde' media te gebruiken en het gebruik zo veel mogelijk te stimuleren in het (Europees) onderwijs. Dit betreft de basis technologie (php/MariaDB in combinatie met javascript) en daarnaast signal (ipv het facebook-gebonden WhatsApp), OSM (in plaats het google gebonden googla maps) en Mastodon (ipv verschillende 'social media' en met name twitter/X). Het reële resultaat hiervan is niet overweldigend. Signal wordt bijvoorbeeld intensief gebruikt binnen het kader van een cursus, maar het brengt mensen niet tot een algehele overstap. Het lijkt evenwel van belang dat cursus-deelnemers in ieder geval kennis maken met dit soort software.

Projecten

De Chain Foundation is partner in drie projecten: (1) *Borders in the Mind*, (2) *Poetry Printing Project* en (3) de *International League of Fine Arts Schools*.

In het *Poetry Printing Project* worden gedichten uit verschillende Europese taalgebieden uitgedrukt in drukunst. Het project behelst voornamelijk een samenwerking tussen enerzijds de *Hambis Printing School and Museum* (Cyprus) en de *Chain Foundation*.

Vanaf oktober 2019 tot februari 2020 heeft een eerste tentoonstelling van producten binnen dit project (verschillende technieken) plaats gevonden op Cyprus. In de afgelopen jaren is intensief verder gewerkt aan enkele prenten binnen het *Grafisch Centrum Groningen*. De mogelijkheid bestaat om in de toekomst hieraan aan cursus te koppelen (in relatie met het hieronder genoemde punt).

Via deelname, door de voorzitter, in het bestuur van de *International League of Fine Arts Schools* (ILFAS) is de Chain Foundation betrokken bij het initiatief om een internationale cursus/conferentie rond skill-based art op te zetten. Binnen deze context is het plan ontwikkeld om een (voorlopig digitaal) *Centre for Visual Arts* op te richten (als equivalent van het genoemde *Centre of Performing Arts*). Als hierboven al aangegeven wordt binnen Ilfas eveneens gewerkt aan een nieuw museum rond de ontmoeting van Europese en Aziatische beelden kunst (West-East – wemuseum)

Beloningsbeleid

Ieder cursusprogramma wordt uitgevoerd in samenwerking met lokale organisatoren/trainers. Deze ontvangen (gezamenlijk) een deel (70%) van de cursusopbrengst na aftrek van alle kosten. De kosten betreffen in sommige gevallen ook betalen van externe deskundigen, zoals gidsen en een (theater-)regisseur. De rest van de opbrengst (30%) gaat naar het fonds van de stichting ter bestrijding van algemene kosten en investeringskosten in verband met het voorbereiden van nieuwe programma's. De bestuurders zijn ook actief als trainers, maar ontvangen hiervoor geen beloning. Alleen hun werkelijk gemaakte kosten worden vergoed in combinatie met een - beperkte - vacatie- vergoeding. Indien een bestuurslid ook als trainer deelneemt, gaat zijn of haar deel van de 'organiser payment' ook naar de stichting. In de opbouwfase van een programma kan de volledige opbrengst van een programma naar de lokale organisatoren gaan. Vanuit de stichting kan die gezien worden als een investering.

Boekhouding

Vanaf 2015 wordt gewerkt met een in de chain website geïntegreerd boekhoudprogramma. Dit programma is ontwikkeld met het oog op de verzelfstandiging van afzonderlijke cursussen.

Tot juli 2014 viel het chain programma onder de Noordelijke Hogeschool Leeuwarden (NHL-ECNO). Deze instelling was vanzelfsprekend ook eindverantwoordelijk voor het financieel beheer. In de aansluitende periode was de voorzitter van de stichting vrijwel altijd betrokken bij een cursus en zodoende ook belast met dit beheer. Met het oog op de toekomst is een praktische aanvulling op de website gemaakt. Essentieel element hierin is dat iedere cursus apart beheerd kan worden door een organisator. Hiermee wordt gewerkt met het oog op de situatie dat de voorzitter alleen nog op afstand bij die cursussen betrokken zal zijn.

Overdracht

Met het oog op de toekomst zal de centrale rol van de stichtingsvoorzitter, Fokko Dijkstra, steeds verder beperkt worden. Er wordt intensief gewerkt aan het inwerken van mogelijke opvolgers. Deze in 2017 ingezette ontwikkeling is verder gerealiseerd in de navolgende jaren en lijkt veelbelovend voor de komende jaren. Het (Key Action 2) project *Borders in the Mind* (zie boven) bood de mogelijkheid om staff members te betrekken bij de uitvoering. Helaas verhinderde de corona crisis ook het verder uitvoeren van deze mogelijkheid.

De rol van de voorzitter is zo steeds meer komen te liggen in de sfeer van netwerkvorming, algemeen financieel beheer, ict-ondersteuning en het ontwikkelen van ideeën voor nieuwe cursussen en programma's.

Kantoorruimte

Vanaf eind 2015 heeft de stichting voor een periode van vijf jaar kantoorruimte, annex gastenverblijf, gehuurd in Amsterdam. Deze mogelijkheid ontstond door een gift. In overleg met de belastingdienst is hierop de anti-regeling van toepassing. Dit blijkt een goede beslissing geweest, zowel met het oog op de reismogelijkheden van en naar cursus-locaties als wat betreft het onderkomen voor gasten in verband met overleg en vergaderingen en voor (een deel van) deelnemers voor de cursus in Amsterdam. Bovendien is rond deze laatste cursus een goede band met de nabij gelegen Vredeskerk

ontstaan. Deze stelde uitstekende trainingsruimte ter beschikking. De goede ervaringen van de voorgaande jaren leverden al met al voldoende motief om de huur-overeenkomst voort te zetten, ook na het verlopen van de eerste 5-jarige anbi-periode.

Doelstelling

De stichting heeft als doel het bevorderen van educatieve activiteiten rond Europees cultureel erfgoed in meest brede zin.

Verslag van de in 2024 uitgeoefende activiteiten

Naast het scala aan hiervoor beschreven activiteiten zijn in de loop van het het jaar 2024 zijn de volgende cursussen en activiteiten uitgevoerd

- In search of the Sunset: the Azores
- *Las otras orillas (The other shores)*

Daarnaast is intensief gewerkt aan het verbeteren van de ict-mogelijkheden, het voorbereiden van nieuwe cursussen en het versterken van het netwerk.

Financieel verslag

Onderstaand overzicht geeft de inkomsten en uitgaven over 2024. De inkomstenkant laat ook zien dat continuïteit alleen gegarandeerd kan worden door de onbetaalde inzet van de coordinator/het bestuur. Anderzijds loopt de zaak aardig gezien het non-profit karakter van de stichting. Een 'structurele' toekomst vraagt evenwel aanvullende inkomsten via meer deelnemers en eventuele betrokkenheid bij KA-2 of, zo mogelijk, betrokkenheid bij *Horizon* projecten.

Aan de kostenkant bestaan de uitgaven voor verreweg het grootste deel uit de huur van kantoorruimte en de aanschaf van enige (computer) uitrusting. De afgelopen jaren kon de huur grotendeels gecompenseerd worden door de 'anbi-gerelateerde' gift. Het ziet er naar uit dat deze regeling de komende jaren kan worden voortgezet.

Budget 2024

Courses	
In search of the Sunset: the Azores	4.380,97
Las otras orillas (The other shores)	1.207,52
Total	5.588,49
General	
<i>In</i>	
Gifts	15.000,00
Transport from 2023	24.291,94
<i>Out</i>	
Equipment	44,49
Literature	64,99
Meetings and vacation	3.060,00
Museums	405,00
Office	16.310,85
Printing	560,00
Software	120,74
Travel	340,00
Webhosting	957,08
Total general	23.017,28